

**Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego Leśny Zakład
Doświadczalny Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej
w Rogowie, Wydział Leśny SGGW w Warszawie
we współpracy z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych**

zaprasza na

IX Konferencję z cyklu AKTYWNE METODY OCHRONY PRZYRODY W ZRÓWNOWAŻONYM LEŚNICTWIE

która odbędzie się w dniach 27-28 marca 2013 roku w auli CEPL SGGW w Rogowie

Temat przewodni:

METODY OCHRONY I GOSPODAROWANIA POPULACJAMI DZIKICH ZWIERZĄT W LASACH

Założenia

Lasy i zadrzewienia są schronieniem i miejscem zdobywania pożywienia dla zwierząt dziko żyjących. Status prawny gatunków jest zróżnicowany. Część podlega ochronie gatunkowej, część użytkowaniu na mocy ustawy Prawo Łowieckie. Niektóre gatunki ze względu na zbyt wysokie zagęszczenia (np. jeleniowate, bóbr) powodują wymierne szkody w gospodarce leśnej. Gospodarowaniem populacjami gatunków łownych zajmują się myśliwi zrzeszeni w Polskim Związku Łowieckim, na podstawie planów łowieckich sporządzanych po przeprowadzeniu corocznych inwentaryzacji. Według jednych łowiectwo jest nie tylko uświęconą tradycją konieczną metodą zarządzania populacjami dzikich zwierząt, lecz również formą ich ochrony. Część społeczeństwa uważa, że łowiectwo jako trwały element gospodarki leśnej wymaga szeregu zmian, ponieważ nie jest zrównoważone pod względem ekonomicznym, ekologicznym i społecznym. Przykładem ostatnia kampania ekologów, którzy chcą wyłączenia ptaków z listy zwierząt łownych.

Ochrona wielu gatunków dzikich zwierząt, rozumiana w niektórych środowiskach przyrodniczych, jako ciągle zwiększanie ich liczebności, rodzi wiele problemów i kontrowersji. Nawet sztandarowy gatunek będący symbolem ochrony przyrody – żubr – w Puszczy Białowieskiej jest odstrzeliwany ze względu na ograniczoną pojemność tego kompleksu leśnego. Król puszczy, który zagradza drogę kierowcom nie jest już niczym niezwykłym. Do poważnych kolizji drogowych ze zwierzętami dochodzi codziennie na tysiącach polskich dróg przebiegających przez lasy. Wędrujące jesienią po kraju coraz liczniejsze łosie są przyczyną wielu groźnych wypadków, w których giną ludzie, nawet na dobrze zabezpieczonych autostradach. Dobrym, lecz bardzo kosztownym rozwiązaniem są różnego rodzaju przejścia dla zwierząt. To przykład zrównoważonego rozwoju dróg krajowych i autostrad, skuteczna metoda ochrony przyrody i niezbędny element łączności ekologicznej kraju.

Wiele zwierząt okaleczonych podczas kolizji trafia w pierwszej kolejności do leśników, którzy humanitarnie niosą pomoc, często jednak nie do końca w zgodzie z prawem. W Polsce nie działa należycie odpowiedni system i brak jednoznacznych procedur w konieczności eutanazji zwierząt ciężko rannych i trwale kalekich, co powinno leżeć w gestii krajowych służb weterynaryjnych, myśliwych i policji. W odpowiedzi na presję społeczeństwa przy niektórych nadleśnictwach, parkach narodowych i krajobrazowych oraz ogrodach zoologicznych powstały azyle i ośrodki rehabilitacji dzikich zwierząt. Niektóre wyleczone w nich zwierzęta są spektakularnie przywracane naturze, jednak najczęściej los wypuszczonych zwierząt jest nieznan. Co więcej, po długotrwałym pobycie w ośrodku rehabilitacji, mogą zostać nosicielami chorób i stanowić realne zagrożenie dla zdrowych, dobrze funkcjonujących na wolności przedstawicieli swojego gatunku, a niekiedy także dla ludzi.

Do aktywnych i coraz częściej skutecznych metod ochrony zagrożonych gatunków zwierząt można zaliczyć reintrodukcje. Udałe przykłady to odbudowa populacji żubra, sokoła wędrownego czy susła moręgowatego. Obecnie w Polsce realizowanych jest kilkanaście programów restytucji różnych gatunków zwierząt (w tym motyli, ryb, ptaków, ssaków), w których wykorzystywana jest ta metoda.

Uzupełnieniem powyższych metod ochrony gatunków coraz częściej stają się nowoczesne urządzenia techniczne (np. geolokalizatory GPS, fotokamery, drony), które pozwalają na badanie ekologii zwierząt, umożliwiają ich monitoring czy skuteczniejszą inwentaryzację. Wydaje się jednak, że zdobyte dzięki nim informacje naukowe nie są jeszcze należycie wykorzystane, wypromowane i bezpośrednio wdrożone do programów, strategii ochronnych i zarządzania poszczególnymi gatunkami zwierząt.

Planowane sesje tematyczne

1. Lasy jako ostoję gatunków dzikich zwierząt
2. Łowiectwo a ochrona dzikich zwierząt
3. Metody zapobiegania kolizjom drogowym ze zwierzętami
4. Rola i zasady funkcjonowania ośrodków rehabilitacji zwierząt
5. Efektywność reintrodukcji jako metody ochrony zagrożonych gatunków
6. Wdrażanie nowoczesnych technik badawczych w ochronie dzikich zwierząt

Cele konferencji

- Podkreślenie roli lasów będących ostoją dla dzikich zwierząt
- Ocena wpływu łowiectwa na ochronę dzikich zwierząt
- Omówienie metod zapobiegania kolizjom drogowym
- Wymiana doświadczeń i poglądów wśród osób i instytucji zajmujących ochroną, rehabilitacją i restytucją dzikich zwierząt
- Promocja nowoczesnych technik badawczych służących ochronie dzikich zwierząt

Charakter konferencji i uczestnicy

Konferencja poświęcona jest doskonaleniu praktycznych metod ochrony przyrody w zrównoważonym leśnictwie, szczególnie ocenie sposobów zarządzania zwierzyną oraz ochrony i rehabilitacji zwierząt dzikich. Ma charakter ogólnopolskiego forum wymiany doświadczeń i poglądów w tym zakresie. Przeznaczona jest dla pracowników Lasów Państwowych, myśliwych, regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska, parków narodowych i krajobrazowych, środowisk akademickich, instytucji i urzędów publicznych oraz organizacji pozarządowych związanych z ochroną przyrody, a także zarządców dróg i autostrad, służb bezpieczeństwa weterynaryjnego i ekologicznego kraju.

Patronat honorowy

- Janusz ZALESKI – Podsekretarz Stanu Główny Konserwator Przyrody
- Lech Janusz BLOCH – Łowczy Krajowy
- Michał KIEŁSZNIA – Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
- Adam WASIAK – Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
- Alojzy SZYMAŃSKI – JM Rektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
- Lech WITECKI – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad
- Janusz ZWIĄZEK – Główny Lekarz Weterynarii

Patronat medialny

- Głos Lasu
- Las Polski
- Łowiec Polski
- Magazyn Autostrady
- Magazyn SEZON
- Środowisko
- Weterynaria w terenie

Komitet Organizacyjny

- Dariusz ANDERWALD – SGGW LZD CEPL w Rogowie
- Jolanta BŁASIAK – Wydział Ochrony Przyrody
- Jan BŁASZCZYK – Specjalista ds. łowiectwa DGLP
- Maciej SKORUPSKI – Wydział Leśny UP w Poznaniu
- Marek SŁAWSKI – Wydział Leśny SGGW
- Krzysztof ANUSZ – Wydział Medycyny Weterynaryjnej SGGW
- Wanda OLECH-PIASECKA – Wydział Nauk o Zwierzętach SGGW
- Bartłomiej POPCZYK – Polski Związek Łowiecki
- Dagmara NOWACKA – Dyrekcja Generalna Dróg Krajowych i Autostrad
- Lidia STERNIK-STEMPKOWSKA – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
- Dariusz ZALEWSKI – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski

Pozostałe informacje na: <http://cepl.sggw.pl>

Przewodniczący Konferencji

Henryk ŻYBURA – dziekan Wydziału Leśnego
SGGW w Warszawie
22 / 59 38010, dwl@sggw.pl

Sekretarz Konferencji

Dariusz ANDERWALD – kierownik CEPL LZD
SGGW w Rogowie
46 / 87 48374, anderwald.lzd@interia.pl